

KIHNU LEHT

VÄLJAANDJA KIHNU VALLAVALITSUS

jaanuar 2022 nr 1 (242)

Vabariigi Astapäeva kontsert-aktus

KOLMAPÄEVAL, 23. VEEBRUARIL
KELL 13.00 RAHVAMAJAS

- ESINEVAD KOOLILAPSED JA LAULUANSAMBEL
- VALLA AUTASUDE JAGAMINE
- KOHVILAUD

Kõik on oodatud!

Tänavavalgustus - kihnuliku eripära lõpp?

Tänavavalgustuse rajamine Kihnu saarele sai valimiste ajal omajagu tähelepanu.

Kolm kuud tagasi tundus isegi, et tekkimas on kurioosne olukord, kus Kihnu saarest on kujunemas ainus piirkond Eestis, kus poliitilisel tasandil üritatakse hoida teel liiklemine pimeduses. Sisulisi argumente selle rajamise vastu väga ei olnud, kuluhaarides piirduti klassikaks kujunenud emotsionaalse väitega: "See ei oleks kihnulik!".

See tuleb alalisele elanikule meelde eelkõige 15 aastat tagasi kõlanud tõsimeelset väidet, et mustkatte paigaldamine röövib Kihnu eripära. Millegipärast on mõne aja möödudes kõik skeptikud häälekalt nõudnud ka enda majast mööduvale teele tolmuva katet.

Pärast volikogu 27. jaanuari istungil toimunud eelarve lugemist võib eeldada, et siiski on aru saadud tänavavalgustuse rajamise vajadusest, sest investeeringute rea peal on ta kindlalt sees. See on ka igati loogiline. Miks?

Eelkõige on määrav ohutuse aspekt – valgustatud teel liiklemine on ohutum kõigile. Nii jalakäijale kui jalgratturile, kes on kõige haavatavamad osalised liikluses. Samuti sõidukijuhile, kes suudab varakult märgata teel olevaid teisi liiklejaid.

Autojuhtidele on kindlasti tuttav olukord, kus lähituledega sõites ei ole teepervel olevad jalakäijad nähtavad. Liidame siia juurde Kihnu saare suhteliselt kitsad teed ning vajadus on ilmne.

Ära tuleb märkida, et ka Transpordi arengukava 2014–2020 rakendusplaani lisa „Liiklusohutusprogramm 2016–2025” näeb kohalikele omavalitsustele aastateks

Foto: Silvia Soide

2020–2023 oma elluviimiskavas ühe meetmena jalakäija liiklusohutuse tõstmiseks ette just jalakäijat liikluses hästi eristada võimaldava valgustuse rajamist. Nii et tegemist on riiklike eesmärgi toetava investeeringuga.

Valgustuse rajamise vajadust ei pea selgitama neile, kes pimedal ajal on sunnitud ringi liikuma. Olgu need trennidest kojuminevad lapsed, õhtused jalutajad või jalgrattastega poeskäijad – inimesi liigub teedel väikese Kihnu kohta päris palju. Kohaliku liikluskultuuri ja järelevalve küsimustel vast ka pikalt peatuma ei pea. Tõsi on, et praegu ei ole võimalik kõiki põhiteid valgustuslahendusega katta, kuid iga lisalamp loob turvalisust.

See viimane ja lihtne ning inimlik mõõde on vastu kõige olulisem – miks Kihnus elavad kihnlased peaks igal juhul pilkses pimeduses mutionu moodi hea vaistu või taskulambi peale lootma?

On erinevad põhjused, miks kõiki teid kohe ja nüüd ei saa valgustada, mistõttu tänavavalgustuse rajamisel on lähitulede põhimõtted, tekitada valgustatud lõigud üle Kihnu, et õhtusel liikumistiiril oleks lisaks looduslikule pimedusele

võimalik vahelduseks liikuda ka valgustatud lõikudel.

Räägime ka rahastusest. Kihnu Vallavalitsus on COVID19 lisarahastuse toel (riik eraldas 64 000 eurot) sõlminud lepingu Enefit Connect OÜ-ga, et 2022. aastal rajada täiendav tänavavalgustus Lemsi külla, Sääre külla ja täiendada paar pimedat lõiku olemasoleval lõigul koolimajast karjäärini.

Eraldatud rahast kulub valgustuse rajamiseks ca 52500 eurot koos käibemaksuga. Elektrihinna muutus järgmisel viiel aastal tänavavalgustuse pidamist kallimaks ei muuda, sest ühes kuutasus sisaldub nii elektri-, hooldus-, remondi- ja juhtimiskulu. Tegemist on tänavavalgustuse rajamise II etapiga. Valimisliidu Parem Kihnu poolt teeme kindlasti ettepaneku jätkata ka III etapiga, et laiendada valgustatud lõike Linakülla ja Rootsikülla.

Rahastuse poole pealt on aktiivsemad vastased väitnud, et COVID19 raha oli mõeldud üksnes kooli ventilatsioonisüsteemide väljaehitamiseks. Kui lisaks ajalehtedele ka määrust ennast lugeda, saab kiiresti selgeks, et tegelikkuses on tänavavalgustuse rajamine just üks konkreetne varem nimeetatud tegevus, mida selle raha

eest on lubatud rajada. Nii et vastuolu puudub.

Vale ei ole loomulikult see, et koolimaja ventilatsioonisüsteem tuleb välja ehitada, kuid selle eelduseks on läbimõeldud lahenduse projekteerimine. Lisaks tehnosüsteemidele tuleb projekteerida ka ruumi programmi ümberehitus. Ehk et enne tuleb veidi mõttetööd teha ja siis saab hakata ümber ja välja ehitama.

Ehitamiseks saab kasutada väikesaarte programmi toetust ning arvan, et ka laenu võtmine on antud juhul asjakohane.

Siin läheb kahjuks volikogu laua taga otsustusenamust omavate poliitikute teod ja sõnad lahku. Kahjuks ei ole valimisliit Ühtne Kihnu näinud ette ühtegi investeeringut koolimaja rekonstrueerimistööde ettevalmistamiseks 2022. aastal. Asi ei ole rahas, sest I lugemise kohaselt peaks 2022. aasta lõpuks jääma ca 500 000 eurot vaba raha valla arveldusarvele inflatsiooni räsida. Küsimus on tahtes. See on kindlasti üks ettepanek, mis II lugemiseks valimisliit Parem Kihnu poolt eelarvele esitatud saab.

Valgustatud teelõikude rajamine ei riku kihnulikku eripära ega võta üheltki kultuurikandjalt tükki küljest. Täpselt nii nagu ei teinud seda ka tolmuva katte saanud teed.

Kultuurilooliselt on väga palju naljakaid juhtumisi kirjeldatud Kihnus seoses välikäimlatega ning pole ju väga palju möödunud ajast kui välikäimla oli Kihnu talukompleksis ainus kehakergenduskoht.

Kui sügavale juurte juurde peaks Kihnu saarel elav kihnlane tagasi minema, et eripära säiliks? :)

Ingvar Saare

Volikogu liige, vl Parem Kihnu

Foto: Silvia Soide

Rannakalanduse väljakutsed

27. jaanuaril toimus Kihnu rahvamajas Liivi Lahe Kalanduskogu koosolek. Eesmärgiks oli planeerida programmiperioodi 2021-2027 arengustrateegia.

Rannakalanduse väljakutsed ja arengusuunad on hästi kajastatud SakiConsult OÜ poolt läbiviidud uurin-gus “Rannakalanduse visioonid ja tulevikutsenaariumid”, need haakuvad tänase Pärnumaa kalanduspiirkonna mõtetalgutega ja strateegia ettevalmistusega. Oleme sageli mitme aasta jooksul küsinud endilt sama .

Rannakalanduse tulusus: Kas rannakalandus on vaa-deldavas tulevikus ärilises mõttes konkurentsivõime-line, võrreldes teiste majandussektoritega või on tege-mist üha enam elustiili ja har-rastuse valdkonnaga?

Rannakogukondade areng: Kas võib eeldada, et koroonaviirusest ja kaugtöö võimalustest hoogu saanud linnavälise elamise populaar-suse tõus toob kaasa ranna-piirkondade atraktiivsuse tõusu elamis- ja tegutsemis-keskkonnana ning sellega seoses hoogustub neis piir-kondades ka kogukonnael

või mitte?

Rannakalanduse arengu-tsenaariumid 2030

Kihnu kogukonna pikema-ajalisem eesmärk sobitus ran-nakalanduse arengutsenaariumisse, kui “Rahva lemmik” see tähendab tugev rannaka-landuse kogukond

“RANNARAHVALEMMIK”

- Rannakalurite saagid on vähenenud, kuid kala koha-pealne väärindamine on hoogsalt edenenud

- Kala ja kalatooted on suu-natud kohalikule kasvavale kogukonnale ja külastajatele

- Kalapüük on elustiili osaks rannakülades elavatele har-rastajatele, kellest mitmed on omandanud ajaloolised püügiõigused

- Lisateenimise võimalused on head turismiga seotud valdkondades ja teeninduses

Lisaks programmiperioodi 2021-2027. a Euroopa Merendus Kalandus ja Vesi-viljelusfondi Pärnumaa kalanduspiirkonna strateegia ettevalmistusele puudu-tati kaluritele olulisi igapäeva-teemasid.

Eriti suurt tähelepanu ja vastukaja leidis tuulikute paigaldamine Liivi lahte ja nen-de mõju edaspidiselt kala-

varudele.

Kalurikond on saavutanud küll varude uuringu, kuid need ei ole kalurite hinnangul piisavad ja liiga lühikeses ajalisel võtmes. Uuringute läbiviimiseks on kaheaastane periood arvestades investee-ringute mahtu ja võimalikku suurt sotsiaalmajanduslikku mõju liiga väike periood, et saada vajalik ülevaade tegeli-kest mõjudest.

Samuti tegid Kihnu kalu-rid ettepaneku leida võimalus erisuseks väikesaarte kaluri-tele vähendades projektide omafinantseeringu protsen-ti. Jätkuvalt otsitakse ja püü-takse leida lahendusi ökoloogi-lise tasakaalu taastamiseks, vähendamaks röövlindude ja imetajate poolt tekitatud kah-ju kalavarudele.

Hea oli tõdeda, et kogukond mõtleb aktiivselt kala tarbi-misele noorte hulgas ja kalu-ri ameti järelkasvule muutes kaluri reaalse elu ja töö noor-tele paremini arusaadavaks.

Esta Tamm

Liivi Lahe Kalanduskogu MTÜ

Väikesaarte prog-rammi on avatud

♦ Väikesaarte programmi raames saab taotleda toetust projektidele, mis suurendavad väikesaarte elanikele osuta-tavate esmatähtsate teenuste kättesaadavust ja kvaliteeti.

Programmi raames mõis-tetakse esmatähtsate teenus-tena mandri ja saarte vahelist transpordiühendust (sealhul-gas ühendust saare keskuse ja sadama vahel), hoolekande- ja tervishoiuteenuseid, esma-tähtsatele teenustele ligipääse-tavuse loomist erivajadustega inimestele, esmatarbevahen-dite, toidu, elektri, joogivee, kanalisatsiooni ja kütuse kätte-saadavust, jäätmemajandust, juurdepääsu alus- ja põhihari-dusele, päästevõimekuse tõst-mist, sideteenuseid ning elu-ruumide kvaliteedi paranda-mist või nende ehitamist.

Maksimaalne toetus pro-jekti kohta on 130 000 eurot. Projekti oma- või kaasfinant-seering peab moodustama vähemalt 15 protsenti pro-jekti kuludest. Toetuse saajad on kohalikud omavalitsused, mittetulundusühingud, siht-asutused, riigiasutused ja äri-ühingud.

Rahandusministeeriumi poolt ellu kutsutud programmi elluviimise eest vastutab Riigi Tugiteenuste Keskus, kes kor-raldab vooru laekunud taotlus-te hindamise ning hakkab jäl-gima projektide elluviimist.

Väikesaarte programmi 2022. aasta taotlusvoor on avatud 3. jaanuarist kuni 3. märtsini 2022. Taotluse esi-tamise tähtaeg on 03.03.2022 kell 16.00. Taotlus tuleb esita-da digitaalselt e-toetuse keskkonna kaudu aadressilt <https://etoetus.struktuurifondid.ee>.

Taotluste esitamine, taot-lemise tingimused ja lisainfo leiab RTK veebilehelt: <https://www.rtk.ee/meede-vaikesaarte-programm>

Küsimuste korral saab infor-matsiooni telefoninumbritel tel 663 1883, tel 663 1884.

Energiatoetused Kihnus

11. jaanuarist hakkas Kihnu vald vastuõtma energiakulude hüvitamise taotlusi.

Kahe nädalaga on esitatud 47 avaldust, nendest 17 e-posti teel ja 30 paberikandjal. Kõik esitatud taotlused on elektrienergia kompensatsioonideks.

Täna seniks menetletud 38 taotluse kogusumma on 4675,12 eurot, leibkonnale väljamaksatavad summad jäävad vahemikku 10.50 – 500 eurot.

Vaadake üle oma energiakulude arved, sest veel veebruari lõpuni saab esitada taotluse septembrist kuni jaanuarini tarbitud energiakulude katmiseks, märtsis aga enam septembris tarbitud energiakulude eest toetust taotlema ei saa.

Taotlust ei saa esitada tagasiulatuvalt taotluse esitamise kuupäevast rohkem kui viis kuud varasema energiatarbimise kohta.

Valitsus on kehtestanud alates 2022. aasta jaanuarist elektri- ja gaasiarvetele hinnalae, millest ülejääva osa riik automaatselt kompenseerib. Hinnalagi kodutarbijatele on 12 senti kWh kohta elektritarbimisele kuni 650 kWh.

See tähendab, et kui elektri hind kas börsil

Info energiatoetuse kohta:

Sotsiaalametnik Aive Sepp

+372 513 3193 või

aive.sepp@kihnu.ee

või fikseeritud hinnaga pakettis ületab 12 senti kWh, maksab selle osa elektriarvest kinni riik. Sina ise selleks midagi tegema ei pea, elektrimüüja edastab juba arve, kus hinnalage ületav osa on juba maha arvestatud.

Kuni keskmise sissetulekuga pered, kelle elektri tarbimine on üle 650 kWh kuus, võivad ka edaspidi pöörduda toetuse saamiseks valla poole, sest kuni märtsi lõpuni jäävad kehtima ka senised toetusmeetmed.

Kui pöördute energiakulude hüvitamiseks kohaliku omavalitsuse poole ja avastate, et Teie tegelik elukoht ei vasta rahvastikuregistris olevale elukohale, siis tuleks andmed korrastada.

Elukoha registreerimise kohta leiate infot siit: <https://www.siseministeerium.ee/elukohateate-esitamine>.

Kihnu vallavalitsus

Aeg nimetada oma kandidaadid valla autasudele 2021. aastal tehtu eest

Juba 14 aastat tunnustavad vallavolikogu ja vallavalitsus nii kihnlasi kui ka Kihnule headtegevaid kodanikke autasudega.

Eelnevatel aastatel autasu saanud on võimalik meelde tuletada, vaadates valla kodulehel: kontaktid ja juhtimine-vallavalitsus- vald tunnustab või link <http://kihnu.kovtp.ee/autasud>.

Kihnu valla autasud on Kihnu valla aukodaniku aunimetus, „Aasta tegu” nimetus, elutöö preemia ja vallavalitsuse tänukiri.

Valla autasude andmise taotlusi on õigus esitada volikogu liikmetel, vallavalitsusel, vallas tegutsevatel juriidilistel isikutel ja Kihnu valla

elanikel.

Kirjalik ettepanek, milles peavad sisalduma ettepaneku tegija nimi, aadress või asukoht ja sidevahendite number, autasustamiseks esitata-va isiku nimi või ettevõtmine ning teenete kirjeldus, ettepaneku tegemise kuupäev ja ettepaneku esitaja allkiri, ootame **kuni 14. veebruarini**.

Ettepaneku võib vallavalitsusele edastada nii elektroonselt kui paberikandjal. Plank on saadaval valla veebilehel ja jaanuarikuu Kihnu Lehe vahel.

**Kutsume kõiki üles nime-
tama oma kandidaate igale
valla autasule!**

Ole hea ja mõtle,

▪ Kes on see isik, kes väär-riks Kihnu valla **aukodaniku** aunimetus vallale osutatud väljapaistvate teenete eest?

▪ Milline Kihnus aset leidnud või Kihnuga seotud ettevõtmine, mis 2021. aastal on Kihnu vallale või kihnlastele olnud olulise tähtsusega, väär-rib „**Aasta tegu**” nimetus.

▪ Kellele kihnlastest kuulub Sinu arvates eriline austus-avaldus Kihnu vallale elutööna osutatud väljapaistvate teenete eest (**Elutöö preemia**)?

▪ Kes väär-riksid (nii juriidilised kui füüsilised isikud) 2021. aastal kordasaadetu eest vallapoolset tänu (**valla tänukiri**)?

Kihnu vallavalitsus

1. veebruar Hajaasustuse taotlusvoor

Alates 1. veebruarist kuni 1. aprillini on võimalik esitada taotlusi hajaasustuse programmi toetuse taotlemiseks.

Taotlus tuleb esitada taotlusvormil paberikandjal või digitaalselt allkirjastatult Kihnu Vallavalitsusele.

Toetuse suurus on majapidamise kohta 6500 eurot ja taotleja saab olla füüsiline isik. Taotlusvormid on kättesaadavad Riigi Tugiteenuste Keskuse kodulehelt.

Taotleja ja kaastaotleja oma-ja kaasfinantseering peab kokku moodustama vähemalt 33% projekti abikõlblikest kuludest.

Taotlus esitatakse iga toetatava valdkonna kohta eraldi ja iga toetatava valdkonna kohta saab toetust taotleda viieaastase perioodi kohta ühel korral.

Programmi tingimused

▪ Taotleja alaline elukoht on taotluse esitamise aasta 1. jaa-

KIHNU VALLAVOLIKOGUS

♦ Tagastati AS Japs vaie Kihnu Vallavolikogu 15.10.2021 otsusele nr 17 „Ostueesõiguse kasutamine” seoses vaide esitamise tähtaja möödalas-
misega.

♦ Tunnistati kehtetuks Kihnu Vallavolikogu 15.10.2021 otsus nr 17 „Ostueesõiguse kasutamine”.

♦ Muudeti Kihnu Vallavoli-
kogu 30.04.2020 määrust nr 9 „Toimetulekutoetuse arves-
tamisel arvesse võetavate
eluasemekulude piirmäära-
de kehtestamine” (muudetud
määrusega on võimalik tutvuda Riigi Teataja veebilehel);

♦ Kinnitati haridus- ja kul-

ist avaneb se programmi

nuarist hajaasustusega maa-
piirkonnas asuv majapidami-
ne.

▪ Taotleja elukoht on rahvas-
tikuregistri andmete kohaselt
katkematult taotluse esitami-
se aasta 1. jaanuarist majapi-
damine, millele projektiga toe-
tust taotletakse.

▪ Taotlejal ei tohi olla riiklike
maksude osas maksuvõlga,
välja arvatud juhul, kui see on
ajatatud.

▪ Projektil võib olla ka
kaastaotleja(id). Kaastaotleja-
le kehtivad samad tingimused,
mis taotlejalegi.

▪ Taotluse esitamise päeval
peab eelmise toetuse kasuta-
mise aruanne olema kohaliku
omavalitsuse poolt kinnitatud.

▪ Projekti ajalise kestuse arves-
tus algab toetuslepingu sõlmi-
misest ning projekti elluviimi-
ne peab olema lõppenud 31.
oktoobriks 2023.

▪ Toetust on võimalik taotleda
kohalikust omavalitsusest, kes
pakuvad taotlejale ka vajalikku
informatsiooni meetme tingi-
muste kohta.

Toetatavad tegevused

- majapidamises joogivee kät-
tesaadavuse tagamine,
- elamu heitvee nõuetekohase
kanaliseerimist tagava süstee-
mi rajamine,
- aastaringelt ligipääsetava
juurdepääsutee rajamine,
- leibkonna vajadustele vasta-
va autonoomse elektrisüste-
mi rajamine (tingimusel, et
majapidamine ei ole liitunud
elektrivõrguga).

Eelistatud sihtrühmad ja vald-
kondade prioriteetsus:
[https://www.riigiteataja.ee/
akt/41112020043](https://www.riigiteataja.ee/akt/41112020043)

**Kontaktisik Kihnu valla-
valitsuse keskkonnanõunik
Kaido Selberg**
kaido.selberg@kihnuu.ee
+372 5912 5115

tuurikomisjon 11 liikmelise-
na järgmises koosseisus: Egert
Pull, esimees ja liikmed: Reet
Könninge, Reet Laos, Veera
Leas, Maria Michelson, Maie
Aav, Mare Mätas, Jana Ruu-
bel, Raigo Tšetšin, Ly Lilles ja
Marju Vesik.

◆ Kinnitati majanduskomis-
jon 13 liikmelisena järgmi-
ses koosseisus: Rando Leas,
esimees ja liikmed: Diana
Nerling, Raigo Tšetšin, Evi
Lepa, Ago Laos, Kaido Frido-
lin, Marko Kase, Ain Köster,
Andres Laasma, Ingvar Saare,
Valdo Palu, Evald Lilles ja Paal
Põlluste.

◆ Kinnitati keskkonnakomis-

jon 13 liikmelisena järgmi-
ses koosseisus: Diana Ner-
ling, esimees ja liikmed: Trii-
nu Vohu, Mare Mätas, Arvo
Täll, Raino Maide, Kaido Sel-
berg, Kerli Vahkel, Öie Meri-
maa, Evi Lepa, Raigo Tšetšin,
Ingvar Saare, Käthlin Palu ja
Evald Lilles.

◆ Kinnitati noortekomis-
jon 10 liikmelisena järgmises
koosseisus: Kaisa Laos, esi-
mees ja liikmed: Raigo Tšet-
šin, Maria Michelson, Merlyn
Jürgenson, Raimond Lilles,
Raimo Karjam, Laura Jõe, Liis
Mätas, Ranel Saare ja Kärölin
Lamend.

KIHNU VALLA AUTASUDE ANDMISE ETTEPANEK 2021. aasta eest

Ettepaneku tegija
(Ees- ja perekonnanimi)

Aadress

Telefoni number

Kihnu valla aukodaniku aunimetust antakse füüsilisele
isikule erilise auavaldusena Kihnu vallale osutatud
väljapaistvate teenete eest

Teen ettepaneku nimetada **Kihnu valla aukodanikuks**

.....
(Autasu saaja ees- ja perekonnanimi)

kuna,
(autasu saaja tegevusala ja teenete kirjeldus, põhjenda,
miks tema peaks saama valla aukodanikuks)

„Aasta tegu“ nimetus antakse Kihnus aset leidnud või
Kihnuga seotud ettevõtmisele, mis 2021. aastal on Kihnu
vallale või kihnlastele olnud olulise tähtsusega.

Teen ettepaneku nimetada **„Aasta tegu“** nimetusega

.....
(ettevõtmise nimetus)

kuna,
(põhjendus, miks just see ettevõtmine väärib sel aastal
„Aasta tegu“ nimetust)

Elutöö preemia antakse aastast ühele Kihnu elanikule
erilise auavaldusena Kihnu vallale elutööna osutatud
väljapaistvate teenete eest.

Teen ettepaneku nimetada **Elutöö preemia** saajaks

.....
(Autasu saaja ees- ja perekonnanimi)

kuna,
(autasu saaja tegevusala ja teenete kirjeldus, põhjenda,
miks tema peaks selle saama)

Vallavalitsuse tänukiri antakse vallapoolse tänuavaldusena füüsilistele ja juriidilistele isikutele.

Teen ettepaneku nimetada **vallavalitsuse tänukirja saaja(te)ks**

1) _____
(Autasu saaja ees- ja perekonnanimi)

kuna, _____

(autasu saaja tegevusala ja teenete kirjeldus, põhjenda, miks tema peaks selle saama)

Teen ettepaneku nimetada **vallavalitsuse tänukirja saaja(te)ks**

2) _____
(Autasu saaja ees- ja perekonnanimi)

kuna, _____

(autasu saaja tegevusala ja teenete kirjeldus, põhjenda, miks tema peaks selle saama)

Teen ettepaneku nimetada **vallavalitsuse tänukirja saaja(te)ks**

3) _____
(Autasu saaja ees- ja perekonnanimi)

kuna, _____

(autasu saaja tegevusala ja teenete kirjeldus, põhjenda, miks tema peaks selle saama)

Ettepaneku tegemise kuupäev

Ettepaneku tegija allkiri

Ettepanek peab Kihnu Vallavalitsusele olema laekunud hiljemalt 14. veebruariks 2022.

Minu Kihnu lugu

Kihnu puges minu südamesse eelmisel aastal, hakkasin üha enam igatsema selle paiga järele. Mind võlus rahu, ehedus, loodus ja traditsioone hoidev kogukond.

Olles korduvalt lastega Kihnus käinud, võtsime plaani, et uurida, kas sinna kooli vahetusõpilaseks on võimalik nädalaks minna. Jah, lahkelt võeti meid vastu ning lahkelt lubati minuga koos Puurmani Mõisakooli ja Laeva Põhikooli 4. klassi õpilased Emma ja Meribel Kihnu Kooli vahetusõpilasteks. Tüdrukutele oli see esmakordne kogemus olla vahetusõpilane. Mina jälgisin nädala vältel koolis toimuvat, külastasin tunde ja tutvusin Kihnu kooli eripäraga.

Kõige suurem erinevus, mida nägin oma kooliga võrreldes, oli rahu ja sõbralikkus. Harva kohtab nii sõbralikke ja lahkeid õpilasi ja õpetajate kollektiivi kui Kihnus. Koolis kehtivad reeglid toimisid väga hästi, siinkohal tooksin välja selle, et õpilased ei veeda vahetundides aega nutimaailmas, vaid suhtlevad päriselt ja käivad õues. See on tõeline väärtus! Ja seda saavutab vaid meeskonnana.

Kogu Kihnus olemise aja jäi mulle silma ka see, et on väga palju tegusaid naisi, kuid selle aja jooksul kohtasin ka kahte meest: muusikaõpetaja Egert ja Päästekomando juht Ago. Ka enamik tegevusi olid siiski suunatud peamiselt tüdrukutele. Kuna ma lubasin välja tuua ka need kohad, mis võiks teisiti olla, siis võib-olla see ongi, et mõelda rohkem tegevusi poistele nii koolis kui huvihariduses, kasvõi projektidena. Tean, kui keeruline on leida meesõpetajaid- ja juhendajaid.

Kuna töotan sotsiaalpedagoogina, jäi silma ka tugispetsialistide puudus, õpetaja võib olla kui tahes võimekas, tema esmaseks ülesandeks on siis-

ki koolis õpetamine. Tugispetsialist aga on majas selleks, et tegeleda erinevate probleemidega, olgu selleks õpiraskused, suhtlemisraskused, mõni mure, mida on vaja täiskasvanuga arutleda.

Mul oli võimalus tutvuda Kihnu Kooli õpilaste loovtöödega ja kiidan õpilasi ning juhendajaid, sest töö praktiline osa oli kõigil tehtud suurepäraselt ja südamega. Ei ole just igapäevane, et noored suudavad kirjutada ja noodistada muusikat või ömmelda endale väga ilusa kleidi.

Minule meeldis kõige rohkem see ehedus ja kihnu kultuuri ning pärimuse edasikandmine. Oli tavapärane, et õpetaja kandis kõrti ning väga paljud õpilased panid selle selga, kui mitte igapäevaselt, siis kihnu laulu- ja tantsutunniks.

Omavahel kõneldi väga palju kihnu keelt. Vähemalt meile andis see kokku tunde, et kool teil on kokkuhoidev kogukond. See, kui koolipäeva lõpus pidi minema pimedas taskulambiga koju ja teed olid liivatamata, ei pälvinud tähelepanu. Mandril olen ma harjunud, et sellised mured tekitavad väga palju pahameelt.

Kihnu kool on kindlasti kool, kus saab laps hea hariduse, kus töötavad südamlilikud, siirad ja kompetentsed õpetajad, kes

märkavad nõrgemaid ja aita-
vad neid. Kihnu koolis tund-
sin, et iga inimene on väärtus
ja lähtuti lapse vajadustest.

Toon välja ka Emma ja Meri-
beli tagasiside Kihnu kooli
kohta:

Mulle meeldis Kihnus väga,
seal oli tempo palju aeglasem
kui meil. Kihnus olid õpila-
sed ja õpetajad hästi sõbra-
likud ja toredad. Meeldis ka

see, et kool hakkas alles kell 9
hommikul. Kihnu keel tundus
alguses päris raske, aga tegeli-
kult nii raske polnudki, näiteks
nüüd ma saan vahel oma ema
ka eideks kutsuda, kuigi talle
see ei meeldi. /Emma Mau

Kihnu koolis oli väga hea
olla. Meid võeti kohe omaks
ja kõik olid väga sõbralikud
ning lahked. Õpetaja Külli oli
nii hea, ta viis meid oma loo-

made juurde, korraldas meie-
ga klassiõhtu ja saatis meid
isegi praamile, seda kõike tegi
ta veel pärast tunde. Tal on nii
suur ja hea süda. Õpetaja Külli
kandis alati kõrti ja andis kih-
nu keelt, kihnu laulu- ja tant-
su- need tunnid meeldisid
mulle eriti.

Mulle meeldis ka see, et kool
algas kell 9 ja selles koolis olid
kõige paremad söögid. Mul

oli väga kurb meel reedel, kui
pidin ära tulema, aeg läks rut-
tu, leidsin palju sõpru ja õppi-
sin uusi asju. /Meribel Raud

Ma tänan Kihnu Kooli lah-
ke vastuvõtu ja kogemuse
eest. Täna ka Pärnamõisa
talu külalislaskuse ja hoolivu-
se eest.

Kohtumiseni!

Kaija Kaugesalu

Puurmani Mõisakooli sotsiaalpedagoog

KIHNU VALLAVALITSUSES

- ◆ Määrati 2 koduteenust ja maksti ühekordset toetust;
- ◆ vKiideti heaks Triinu Vohu esitatud aruanne hajaasustuse programmi 2021. aasta taotlusvooru projektile „Veesüsteem“. Projekti raames parandati joogivee kvaliteeti Pärna, Oja, Kasta-
ni, Pihlaka, Mäeotsa ja Pärnamäe kinnistutel;
- ◆ Kihnu Majanduse Osahingule anti 2022. aasta lõpuni tasuta kasutada valla jäätmejaam, kohustusega anda vara vallale tagasi uue jäätmejaama haldaja leidmise konkursi tulemuste kinnita-
mise otsuses märgitud ajal juhul, kui konkursi tulemused selgu-
vad enne 2022. aasta lõppu;
- ◆ Puurkaevumeistrid OÜle väljastati ehitusluba puurkaevu ehitamiseks Tiidule (Sääre küla);
- ◆ Kihnu Kooli hoolekogu muudeti seose uue volikogu koossei-
suga. Volikogu esindajaks valiti Kaisa Laos;
- ◆ MTÜ Eesti Avatud Noortekeskuste Ühendus esindajaks nimetati valla noorsootöötaja Maria Michelson;
- ◆ Projekti „Kaasava hariduse põhimõtete rakendamine Kihnu Koolis“ raames soetatava klassimööbli, abivahendina käsitleta-
va sisustuse, mänguliste abivahendite ja kontoritarvete pari-
maks pakumuseks A&T Trading OÜ poolt esitatud pakku-
mus maksumusega 12 087 (kaksteist tuhat kaheksakümmend
seitse) eurot ilma käibemaksuta.
- ◆ Kinnitati maa maksustamishinna aktid;
- ◆ Kiideti heaks Urve Haasma esitatud aruanne projektile „Vee-

süsteemi rajamine“. Projekti raames lahendati joogivee kätte-
saadavus Maruga kinnistul;

- ◆ Detsembrikuu kitarriõppe osalustasu vähendati õpetaja hai-
gestumise pärast ärajäänud tundide tõttu 50%;
- ◆ Moodustati 3-liikmeline inventuurikomisjon koosseisus:
Maarja Karjam, Kelli Mätas ja Silvia Maria Soide;
- ◆ Kihnu valla aednik Reinis Valmile anti üürile munitsipaaleru-
m Uusmajas;
- ◆ Välilava hinnaks kinnitati 350 eurot päev. Hind sisaldab pai-
galdust ja mahavõtmist, renditakse välja vaid Kihnus ja koos
paigaldusega, ei sisalda transporti. Generaatori hinnaks kehtes-
tati 120 eurot päev. Hind ei sisalda transporti, Kihnust välja ei
rendita, antakse välja ja tagastatakse täispaagiga.
- ◆ Kinnitati Kihnu valla 2022. aasta huvihariduse ja huvitegev-
se kava;
- ◆ Kinnitada FIE Mõikel Saare poolt esitatud ettevõtlustoetuse
lõpparuanne projektile „Kala väärindamiseks vajalike seadme-
te soetus“;
- ◆ Kinnitati Kihnu Kultuuriruumi tegevuse „Virtuaalsed pil-
limehed- kihnu tantsulood“ toetamiseks eraldatud toetuse
kasutamise lõpparuanne. Projekti tulemusel valmis 14 Kihnu
tantsude videot, mis on kõigile vaatamiseks ja kasutamiseks
Youtube'i keskkonnas.

Liivi tuulepargi arendus on jõudnud kesks

Kolmapäeval, 19. jaanuaril toimus Kihnu rahvamajas koostöökohtumine, kus tutvustati Liivi meretuulepargi projekti hetkeseisu ning sai küsida plaanide kohta.

Eesti Energia on Liivi tuulepargi arendusega jõudnud keskkonnamõjude hindamise faasi.

„Järgmise kahe-kolme aasta jooksul viiakse läbi hulk uurimist ning saab selgeks, milline on kavandatava tuulepargi mõju loodusele ja inimeste sotsiaalmajanduslikule keskkonnale. Arusaadavalt huvitab kihnlasi kõige rohkem, et kuhu täpselt ja millised tuulikud ehitada plaanitakse, kuid seda saame öelda alles pärast mõjude hindamise lõppu“, rääkis Enefit Greeni esindaja Karo Kõrvek.

Rajatava tuulepargi võimaliku mõju uuritakse kokku enam kui 15 valdkonnas. Näiteks analüüsitakse võimalikke protsesse mere põhjas, sh elustikku, aga ka lainetust, jääga seotud riske ja setteid. Samuti tuulikute mõjusid kalastikule, linnustikule, nahkhiirtele ja imetajatele. Eraldi uuringud on plaanitud ka müra, vibratsiooni, madalsagedusheli ja turbulentsi kohta. Tervikuna hinnatakse ka tuulepargi sotsiaalmajandusliku mõju ja ohutust.

Keskkonnamõjude hindamise viib läbi Eesti konsultatsiooniettevõtte Skepast&Puhkim OÜ. Ettevõtte esindaja Hendrik Puhkim kõneles, et uuringute juurde kaasatakse nii Eesti eksperte kui ka teiste riikide spetsialiste. „Meie esimene ülesanne on kaardistada praegune olukord tulevase tuulepargi alal. See tähendab nii välitööde tegemist, näiteks merepõhja proove ja linnuloendust kui ka muudest allikatest info kogumist, näiteks varasemate uuringute ja avalike andmete

läbi töötamist või intervjuusid seotud osapooltega. Osades valdkondades on vaja teha ka arvutusi, modelleeringuid ja simulatsioone. Uuringute lõpptulemusena valmib mõjude hindamise aruanne, mida avalikult tutvustame ja mille omakorda kinnitab keskkonnaministeerium“, kirjeldas Puhkim.

Põhifaktid projekti kohta

Eesti Energia arendab Liivi lahte 1000 megavattise võimsusega tuuleparki, mis toodaks rohkem kui 4 teravatt-tundi roheenergiat aastas ehk kataks poole Eesti elektritarbimisest.

Meretuulepargi ala on kokku 183 ruutkilomeetrit, tuulikud on planeeritud paiknema Kihnu rannikust 10 kilomeetri ja Häädemeeste vallas lähimast punktist ca 16 kilomeetri kaugusel.

Täpne tuulikute arv ja kõrgus sõltub keskkonnamõjude hindamise tulemustest ja ka tehnoloogia arengust.

Tuulepargi arendus algas juba 2009. aastal. Aastate jooksul tehtud eeluuringud, sh linnustiku ja jää uuringud, tuule mõõtmine ja liitumisvõimaluste analüüs kinnitavad, et sellel alal on head tingimused tuuleenergia tootmiseks.

2017. aastal kinnitati Pärnu mereala planeering, mis näeb ette võimaluse sellesse piirkonda meretuulepargi rajamise. Pärast seda alustas Eesti Energia ettevalmistusi keskkonnamõjude hindamiseks.

2020. aastal said osapooled teha ettepanekuid Liivi lahe meretuulepargi keskkonnamõjude hindamise programmi. Aprillis 2021 kiitis keskkonnaministeerium programmi heaks ning algas konkreetsete uuringute lähteülesannete koostamine ja kinnitamine.

Tänavu algavad keskkonnamõjude uuringud viiakse läbi aastatel 2022-2024 ning programmi aruandest selgub,

Foto: unsplash

milliseid tuulikuid sellesse merealasse rajada saab; kas ja millised on võimalikud ohud ning kuidas neid maandada.

Küsimused-vastused Kuhu tuleb pargi liitumine elektrivõrguga?

See selgub riigi eriplaneeringu käigus, mis peaks ka tänavu algama. Praegu teadaolevalt on kolm võimalikku liitumispunkti Sindi, Audru või Kilingi-Nõmme alajaamad. Ka selle eriplaneeringu käigus on esmalt plaanis trassi asukoha valik ning keskkonnamõjude hindamine ja siis tehnilise lahenduse planeerimine.

Millal põhineb praegu olemasolev tuulepargi visuaal?

Lõppenud aastal valmisid esimesed visuaalid, kuid keskkonnamõjude hindamise käigus tehakse neid veel. Kohalikest omavalitsustelt oodatakse ka sisendit, et millistest punktidest visuaal oleks kõige tähtsam mõju hindamiseks. Kujutiste aluseks on konkreetne geograafiline paik, õiged kaugused ja kõrgused ning kujuta-

tud on 15-megavattise võimsusega tuulik, mille tipukõrgus on 260 meetrit ehk meretuulik, mis praegu on realses tootmises.

Milline täpselt saab olema tuuliku lõplik tipukõrgus, ei ole hetkel kindel, sest tuulikute tehnoloogia areneb pidevalt ning võib eeldada, et mõne aasta pärast on juba tootmises veidi kõrgemad ehk kuni 20-megavattised tuulikud, mida sel juhul oleks 1000 megavattise koguvõimsusega meretuulepargis vähem.

Miks ei ole võimalik juba praegu teha visualiseeringut selle uuema tuuliku mudeliga?

Kõige täpsemad ja tõepärasemad visuaalid on võimalik teha nende andmete pealt, mis on praegu olemas. Ehk saja protsendilise täpsuse ja reaalsuse astmega saame visualiseerida 15-megavattiseid tuulikuid, sest neid praegu toodetakse. Milline hakkab täpselt olema suurema võimsusega tuuliku kõrgus, pole hetkel teada, sellepärast ei ole seda ka

konnamõjude hindamiseni

visuaalis kasutatud. Keskkonnamõjude hindamise protsessi käigus teeme visuaalid ka kõrgemate tuulikute kohta.

Mida saab praegu öelda selle kohta, kui kõrged tuulikud olema saavad, kui palju neid võib tulla ja kui lähedale Kihnu rannikule?

Vaadates praegu tehnoloogia arengut, siis võib eeldada, et suurema võimsusega tuuliku tipukõrgus hakkab läheneda 300 meetrile. Kui rajame 15-megavatised tuulikud, siis ei ületa nende arv 67. Kindel on see, et need ei hakka paiknema Kihnu rannikule lähemal kui kümme kilomeetrit.

Millised on kriteeriumid visuaalse mõju hindamiseks pärast seda, kui esialgsed uuringud ja mudelid on tehtud? Kuidas hinnatakse Kihnu maastiku osaks oleva merevaate väärtust?

Visuaalse mõju hindamine on kindlasti kõige subjektiivsem osa kõigi keskkonnamõjude seas. Me tugineme rahandusministeeriumi välja antud

riiklikule juhendmaterjalile, mis 2020. aastal koostati ja mille autoriks on maastikuarhitektid ja planeerimiseksperdid.

Pärnu merealplaneeringuga määratud alale soovitakse arendada teisigi parke.

Kas ja mis faasis hinnatakse nende mõjusid tervikuna?

Mõjusid tuleb kindlasti hinnata kumulatiivselt nii, et iga järgmine arendus ei alusta mitte täiesti tühjast merealast, vaid võtab arvesse ka sinna juba rajatud või planeeritud ja ära kaardistatud mõjudega parke. Kumulatiivse hindamise võimalus tekitab siis, kui järgmised arendajad jõuavad oma projektidega keskkonnamõjude hindamise faasi.

Kas riik ei võiks ise teha uuringud ja seada tervikuna kogu sellele alale tingimused, et milliseid tuulikuid rajada saab ja siis on kohalike jaoks teadmatust vähem?

Tegelikult riik vaatabki mereala tervikuna ja teeb ka keskkonnamõju hindamisi. Mereala riikliku planeerimise käigus valitakse välja need alad, kus tuuleparke rajada saab. Arendajad lähevad aga edasi täpsemate uuringutega, mis vastavad nende planeeritud tootmisvõimsusele ja võimalikule parimal tehnoloogiale. Tuulikute tüübid ja võimsused arenevad kiiresti ja lisandub uusi võimalusi, mida planeeringut tehes pole võimalik ette näha. Sellepärast pole mõistlik panna aastateks paika ka tuulikute parameetrite piire.

Kuidas pandi paika see piir, et tuuliku minimaalne kaugus rannast on 10 kilomeetrit? Mida öelda inimestele, kes tahavad elada vaatega tuulikuteta merele?

See minimaalne kaugus on

kehtestatud Pärnu mereala-planeeringus ja meie oleme tuuleparki kavandades sellest lähtunud.

Meretuulepark jääb rannal viibijale paratamatult näha. Muutunud silmapiiriga võiks aidata leppida see, et sellest tuulepargist tõuseb kasu nii inimestele kui ka loodusele – sellise võimsusega pargi rajamine on tähtis kogu Eesti elektritarbijatele ja tuulikutega toodetud energia on saastetav.

Kas uuringutest võib ilmne da ka selline mõju, näiteks mõnele haruldasele liigile, et tuuleparki üldse ei tule?

See ei ole kunagi välistatud, et tuvastatakse mõjud, mis on nii olulised ja nii negatiivsed, et planeeritud kujul tuuleparki teha ei saagi. Arendaja jaoks on negatiivse mõju tuvastamisel esimene valik leida seda vähendav lahendus, aga alati pole see võimalik. Lõplikult otsustatakse hoonestusloa andmisel, kas pargist saadav hüve kaalub tuvastatud mõju üles või mitte.

Kuidas lahendada laevavarakkide või teiste objektidega seotud ohud?

Merepõhja uuringute käigus kaardistatakse tehnoloogia abil üles kogu mere põhi selles piirkonnas sh kõik objektid, kui neid seal leidub. Järgmise sammuna tehakse kindlaks, mis asjad need on ja mis ohtu nad kujutavad.

Arheoloogiliste uuringute puhul, näiteks kui tegemist ongi ajaloolise vrakiga, siis kaasatakse ka muinsuskaitseamet. Kui tuvastatakse näiteks sõjaaegne lõhkekeha, reostus-oht või ese, millel on ajalooline väärtus, siis järgmised tegevused lepime kokku juba nende asutustega, kes asjasse puutuvad.

Kas ja kuidas uuritakse

elektromagnetvälja ja müra mõju räämedele?

Meile praegu teadaolevalt on räämede mürale reageerimise mõju kavas uurida riigil. Loodes-Eesti meretuulepargi töös tehtud uuringutele tuginedes saab öelda, et ka Eesti parimad eksperdid Tartu Ülikoolist ei leidnud põhjust või ohtu, miks tuulepargi tõttu peaks kala piirkonnast lahkuma. Positiivne on ka see, et kaabli elektromagnetvälja on võimalik neutraliseerida näiteks kaabli katmisega.

Ühe inimpõlve jooksul on Kihnu vetes oluliselt vähenenud angerja arvukus. Kas on mõeldud, mis saab siis, kui kaob ka räämevaru?

Uuringute eesmärk on välis-tada selline drastiline mõju mitte ainult kalastikule, vaid kõigis uuritavates valdkondades. Kui selline negatiivne mõju tulevikus ikkagi ilmneb, tuleb selgitada mõju põhjustaja ning hinnata, milliseid meetmeid saab rakendada olukorra leevendamiseks.

Põhjamere ja Läänemere meretuuleparkide seas on ka vastupidiseid näiteid kalavarude kohta – tuulikute vundamendid on muutunud merekeskkonna oluliseks osaks ja tekitanud uusi elupaiku ning traalipüüdmise vähenedes meretuulepargi alal on kalavarud kasvanud.

Millisele vundamendile tuulik pannakse? Kas kaalutakse ka n-ö ujuvat parki?

Kõige tõenäolisemaks lahenduseks on gravitatsioonvundament, mis ei nõua rammistööd, kuid on väga kindlalt merepõhjas.

Ujuvad ehk vee pinnal hõlvu-vaid tuulikulahendusi praegu maailmas arendatakse ja katsetakse, kuid eelkõige on need mõeldud oluliselt sügavamas- se vette, kui praegune arenda-tav ala.

Millest koosnevad sotsiaalmajandusliku mõju uuringud ja millal need toimuvad?

Sotsiaalmajandusliku mõju uurimisega alustame järgmisel aastal ehk uuringute lõpufaasis, sest osalt kasutame selleks ka teiste uuringute käigus kogutud infot. Valdkondadest hinnatakse majandust, tööhõivet, kalandust, turismi, mõjusid kogukonnale ja kohalikule omavalitsusele, tervisele, heaolule, varale ja saare varustuskindlusele. Uuringu meetodiks on avalike allikate kasutamine, fookusgrupi intervjuud ehk huvigruppidega väiksemates ringides küsitlamine ja seminarid.

Kas arendajana näete mingit rolli kohaliku elu edendamisel?

Maismaatuuleparkide arendamisel on Enefit Green toetanud kohalikku elu läbi tuulikutoetuse MTÜde. Praegu on riiklikult võetud suund töötada välja ühtne ja läbipaistev taastuenergia arendustest saadav kohaliku kasu mudel. Seda protsessi veab eest majandus- ja kommunikatsiooniministeerium ja eelnõu kohaselt maksaks kohalikele omavalitsustele toetust pargi omaniku makstavalt hoonestustasult ja see oleks 0,3 eurot megavati kohta.

Liivi pargi puhul on arendusega seotud kolm omavalitsust, kelle vahel see summa läheks jagamisele.

Kuidas käib tuulepargi hooldamine?

Kõige töömahukam on kindlasti pargi ehitamise periood ning hilisemateks töödeks rajatakse hooldusbaas. See tähendab väiksemate alustega sadamakohta ja sadakonda kohalikku töökohta.

Kui tuulik hooldamatuse tõttu seisma jääb, siis see on suur kahju nii raha kui kaotatud elektri mõttes.

Kas on uuring selle kohta ka, et milline on ühe tuuliku ökoloogiline jalajälg koos tootmise, paigutamise ja lammutamisega.

Kuigi ka praegu on taaskasutatavate materjalide osakaal kõrge, siis kõik tuulikutootjad töötavad selle nimel, et kogu tuuliku tootmiseks kasutatav materjal oleks taaskasutatav. Kui arvestada jalajäljena tuulepargi eluea jooksul emiteeritud süsinikdioksiidi (nt. betooni tootmine, transport, lammutus), siis selle teenib tuulik erinevate uuringute tulemusel tasa 7-9 kuu jooksul.

Kuidas arenevad salvestuslahendused?

Salvestuslahendused on generaatorite arendamise kõrval kindlasti teine tähtis valdkond, sest kuigi mere- tuulepargis on tuuleolud ja seetõttu ka tootmine stabiilsem, siis ikkagi ei tööta tuulikud kogu aeg samasuguse tootlikkusega. Selle kompenseerimiseks on vaja salvestuslahendusi, mis võivad põhineda erinevatel tehnoloogiatel, näiteks vesinikul.

Millised on kohaliku omavalitsuse võimalused arenduse protsessi ka sisuliselt sekkuda? Kes on see lõplik otsustaja ja kuhu peaks oma argumendid esitama?

Kindlasti on ka arendajaga kohtumised kasulikud ja meie oleme väga huvitatud projekti tutvustama ja kuulama, mis küsimused selle kohta on, sest alati on võimalik, et vähemalt osa küsimusi saab lahendatud. Hoonestusloa menetluse etapis on riigipoolseks kontaktiks TTJA, kes seda menetlust läbi viib. Meretuuleparkide puhul on teema üldiseks hoidjaks riigis majandus- ja kommunikatsiooniministeerium ning lõpliku otsuse arendajale hoonestusluba anda, teeb valitsus.

Tuuli Härson,

Taastuenergia kommunikatsioonijuht

Lindude gripp tuleb sel

Lindude gripi hooaega arvestatakse sügisest kevadeni, mil toimub lindude ränne.

Möödunud 2020.–2021. aastate lindude gripi levik oli üks suuremaid lindude gripi epideemiaid, mis kunagi Euroopas on olnud. 31. Euroopa riigis suri või hukati ligi 23 miljonit kodulindu. Eelmise aasta oktoobrist kuni tänaseni on juba haigestunud või hukatud 12 miljonit kodulindu, mis näitab selgelt, et käesoleval aastal võib gripp kulgeda veelgi raskemalt.

Eelmine kõrge patogeensusega lindude gripi hooaeg oli kõige hullem, mida Euroopa on kunagi kogenud. Kõrge patogeensusega lindude gripi viirust tuvastati enneolematult paljudel rändlindudel ning sellest tulenevalt kandis ka osa tiheda kodulinnukasvatusega piirkondi raskeid tagajärgi pärast seda, kui viirus sattus paljudesse linnukasvatustetevõtetesse.

Eestis diagnoositi eelmisel aastal lindude gripp kokku 54 mets- ja veelinnul. Varasematel aastatel pole haigust Eestis tuvastatud. Samuti hukati või hukkus lindude gripi tõttu Tartus, Lääne-Virumaal ja Harjumaal kokku üle saja kodulinnu. Täna on viirus levimas paiksete metslindude hulgas, mis tähendab seda, et keskkond on viirusega saastunud ja levik on ulatuslik. Seega ei kujuta ohtu üksnes lindude ränne, vaid praegu on lindude gripp püsivalt Eestis levinud ning just meie kohalike metslindude populatsioonis.

Uus kõrge patogeensusega lindude gripi hooaeg on alanud (algas 01.10.2021) ning juba on näha, et see tuleb sama raske nagu eelminegi või isegi raskem. Kõrge patogeensusega lindude gripi viirust H5N1 leitakse taas suurel hulgal rändlindudel, kes liiguvad sügisrändel üle kogu Euroopa. Tuvastatud on 316 taudipu-

hangut, kus vähemalt 12 miljonit kodulindu on nakatunud ning nad hukatakse. 167 taudipuhangut ehk umbes pooled kõigist taudipuhangutest on tuvastatud Itaalias tihedalt asustatud linnukasvatustespiirkonnas.

Kõrge patogeensusega lindude gripi viiruse esinemine ja levik nii rändlindude kui ka kohaliku linnupopulatsiooni hulgas kujutab jätkuvalt ohtu linnukasvatusele. Sage viiruse tuvastamine suurtes suletud süsteemiga lindlates on tõstatanud küsimuse bioturvalisuse meetmete rakendamise järjepidevusest ja nende tõhususest. Seetõttu on vajalik meetmeid hinnata ja nende rakendamist regulaarselt kontrollida. Oluline on tõhustada ka järelevalvet tagamaks varajase haiguse avastamise.

Põllumajandus- ja Toiduamet seirab sellel aastal suuri munakanakarju (alates 1000 lindu karjas) ja kalkunakarju (50 lindu karjas) iga kuu võttes lindude gripile proove. Selliseid suuri linnufarme on Eestis ligi 50 ning see tähendab, et aasta jooksul võetakse üle 1100 proovi. Samuti võetakse proove hane ja pardi karjadest ning vutikarjadest metslindude rändeperioodil. Seda kõike selleks, et võimalikult varakult tuvastada lindude gripp ning vältida haiguse edasisist levikut.

Viiruse leviku pidurdamiseks peavad linnupidajad tagama, et kodulindudel poleks kokkupuuteid looduses vabalt elavate lindude ja neilt pärineva nakkusohhtliku materjaliga. Selleks tuleb vajadusel kasutada võrku, katust vms eraldusvõimalusi ning linde tuleb sööta ja joota siseruumis või varikatuse all. Endiselt kehtib keeld tuua looduses vabalt elavaid linde kohtadesse, kus samal ajal peetakse kodulinde või teisi tehistingimustes peetavaid linde.

Euroopas pole teavitatud

aastal veelgi rängemalt

ühestki inimeste lindude gripi viirusesse nakatumisest

Haiguste Ennetamise ja Tõrje Euroopa Keskus hindab inimeste nakatumise riski lindude grippi Euroopas madalaks ja inimeste, kes töö tõttu puutuvad kokku lindudega, nende nakatumise riski madalaks või keskmiseks. Inimesed, kes puutuvad kokku lindude gripi puhangutega, peavad kandma kaitseriietust, järgima hügieeninõudeid ja jälgima kümne päeva jooksul oma tervist ning pöörduma arsti poole, kui tekivad hingamisteede haiguste tunnused või silmapõletik.

Linnugripi peamised sümptomid:

- ◆ harja, lokutite ja näopiirkonna turse;
- ◆ isutus, uimasus kõhulahtisus;
- ◆ linnud hingeldavad ja hari ning lokuti muutuvad siniseks;
- ◆ munatoodangu järsk langus.

Selleks, et kaitsta oma kodulinde:

- ◆ väldi igasugust kokkupu-

udet metslindudega;

◆ ära lase kõrvalisi isikuid oma lindude juurde;

◆ enne lindude juurde minekut ja nende toitmist, pese käed ning vaheta riided ja jalatšad.

◆ juhul kui märkad ebatavalist suremust, siis teavita sellest veterinaararsti.

◆ välisriigist tohib linde ja haudemune tuua vaid veterinaarsertifikaadi alusel.

Mida teha kui leiate surnud linnu:

◆ teavita hukkununa leitud veelindude (haned, luiged), hulganiisti surnud metslindude või surnud röövlindude korjastest veebirakenduse <https://linnugripp.ee/teata-kau-du,kuhu-saab-jatta-asukoha-koordinaadid-ja-ka-pildi-mis-lihtsustab-lindude-leidmist>. Teateid saab jätta ka helistades infotelefonil +372 605 4767.

◆ Kodulinna surmast teavita veterinaararsti, kellelt saad edasised suunised.

Põllumajandus- ja Toiduamet

Talisuplus virgutab keha ja vaimu!

Kihnus on tekkinud seltskond talisuplejaid, kes käivad aeg-ajalt Sigatsuaru sadamas end karastamas. Kui soovid ka selle mõnusa ja surinat tekitava tegevuse järgi proovida, siis liitu Facebooki grupiga "Kihnu talisuplejad"! Seal liigub info, kes millal jääauku plaanib minna. Koos on lõbusam.

Talisuplemiseni!

MÄLUMÄNG - II VOOR

LAUPÄEVAL, 26. VEEBRUARIL KELL 20.00 RAHVAMAJAS!

Mängus on 5 teemat ja iga teema all 5 küsimust. Ootame osalema 1-4 liikmelisi meeskondi. Meeskondade registreerimine on kohustuslik:

⇒ 1. Kirjuta e-mailile - rahvamaja@kihnu.ee
⇒ 2. Kirjuta otse Marile

Puhvet avatud 19.00-23.00!
Uued võistkonnad alati oodatud!

Mängu viivad läbi Anna-Maria ja Maie, küsimused on koostanud Mihkel.

KIHNULAHTISED

Naistepäeva pidu!

LAUPÄEVAL, 5. MÄRTSIL
KELL 19.00 RAHVAMAJAS

Esinevad

*Lauluansambel *Pitsid paistavad
*Tantsuks mängib ansambel Hanija poisid

AVATUD PUHVET
PILET: 5€ /TÄISKASVANUD
3€ PÕHIKOOLI ÕPILASED JA PENSIONÄRID

VÄIKESAARTE PROGRAMMI TAOTLUSVOOR ON AVATUD

03. JAANUARIST KUNI 03. MÄRTSINI 2022

PROGRAMMI EESMÄRK ON MUUTA VÄIKESAARTE ELANIKELE OSUTATAVAD ESMATÄHTSAD TEENUSED KÄTTESAADAVAMAKS JA KVALITEETSEMAKS

- *HOOLEKANDE- JA TERVISHOIUTEENUSED
- *ESMATARBEVAHENDITE KÄTTESAADAVUS
- *PÄÄSTEVÕIMEKUSE TÕSTMINE
- *JÄÄTMEAJANDUS
- *JUURDEPÄÄS HARIDUSELE
- *TRANSPORDIÜHENDUS

Taotlusvoor: avatud

- Valdikond: Regionaalareng
- Taotlemisinfo ja kontakt

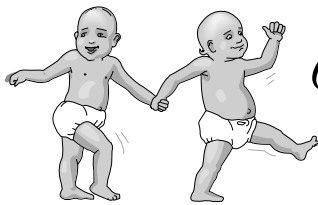
E-TÖETUS

**TAOTLUSE ESITAMISE TÄHTAEG
ON 03.03.2022 KELL 16.00.**

Taotluste esitamise ja tingimuste kohta leiab lisainfot
www.rtk.ee

Küsimuste korral saab informatsiooni telefoninumbri
663 1883 või 663 1884

Õnnitleme!

*Lisett Vahesalu ja Keneth Lepa perre
sündis 8. jaanuaril 2022. aastal
tütar Säde Lepa.*

Veebruarikuu sünnipäevalapsed

1. veebruar

*Salme Lilles (Tooma) 71
Tarmo Lamend (Liiviku) 50*

2. veebruar

Theodor Alas (Kaasiku) 77

5. veebruar

Mihkel Akkermann (Urga) 73

7. veebruar

Elvi Vesik (Kuraga) 83

11. veebruar

Hilja Tapp (Miku) 60

12. veebruar

Helju Kott (Pulli-Uuetoa) 71

15. veebruar

Maie Oad (Arvi) 60

18. veebruar

Linda Tamm (Tällemäe) 72

Sõja Maidla (Papli) 73

21. veebruar

Ervin Kaldmäe (Suurekivi) 50

25. veebruar

Lüvi Lamend (Liiviku) 72

Oskar Mätas (Meraste) 71

26. veebruar

Juhan Vapper (Uue-Jaani) 65

Anda üürile 2-toaline korter Uusmajas

Olemas kõik vajalik aastaringseks kasutamiseks.

Korter on ruumikas - 47m². Tehnika on uus.

Üür perioodiks september-mai: 250 eur/kuu+kulud

Aastaringelt: 350 eur/kuu+kulud.

Oodatud ka muud ettepanekud hooajaliseks kasutuseks!

Tel: 511 9242

SÕBRAPÄE METSAMAA

**Uotamõ Sjõnd
laupa 12nda küündlakuu päävä
Akkamõ pihta juba õhta viiest.**

**Tieme seltsis sõbrapaela ning
meisterdäme ägedäsi sõbrapäävä kuaerta**

**Tulgõ peredegä, kõik lapsõd ond kua uõtõt!
Näütäme lastõvilmi ning süeme
seltsis vahvlisi!**

17.00-23.00 avatud kohvik!

Kui olõd tõbinõ, jäe koo!

metsamaa
SA KIHNU KULTUURIRUUM

**SA Kihnu
Kultuuriruum**
Kihnu Kultuuriruumi aadress

KIHNU MUUSEUMIS

**Kolmapäeval, 2. veebruaril
algusega kell 12.00**

KÜÜNLAPÄEV

**Viimase jõulupüha
kombed vanal ajal**

Tartu rahuleping - 102

**Fotonäitus Eesti
Vabadussõda
1918-1920**

**reisijutud ja -pildid
Itaaliast (Pärna Raigo)
ja
Lõuna-Aafrikast
(Männi Jana)**

Kõik on oodatud!

Lahkunud

AINO LAOS
22.12.1947-22.01.2022